

Sygn. akt II K 660/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Gorlicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący – SSR Bogusław Gawlik

Protokolant: st.sekr.sądowy Elżbieta Kwiatkowska

w obecności -- Prokurator --

po rozpoznaniu dnia 30. 05. 2019 r. na rozprawie

sprawy karnej oskarżonego S. S.

ur. (...) G. s. Z. i M. zd. P. (...)

oskarżonego o to, że:

w okresie od 09 maja 2015 roku do 20 grudnia 2015 r. i od 21 stycznia 2016 r. do 17 sierpnia 2017 r. oraz od 21 czerwca 2018 r. do 4 października 2018 r. w G. woj. (...) uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego wobec P. K. określonego co do wysokości ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w G. (...)w dniu 17-11-2006 r. sygn. akt III RC 132/06 i wyrokiem Sądu Rejonowego w G. (...)z dnia 7 lipca 2015 roku sygn. akt III RC 95/15, gdzie łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, czym naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

tj. o przestępstwo z art. 209 §1a kk

I. oskarżonego S. S. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu występku z art. 209 §1a kk i za to na mocy powołanego przepisu ustawy wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy ograniczenia wolności i na mocy art. 34 §1a pkt 1 kk i 35 §1 kk zobowiązuje go do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydzieści) godzin w stosunku miesięcznym,

II. na mocy art. 34 §3 kk w zw. 72 §1 pkt 3 kk zobowiązuje oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie syna P. K.,

III. na zasadzie art. 624 §1 kpk zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

sygn. akt II K 660/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia z 13. 06. 2019 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Oskarżony S. S. jest ojcem małoletniego P. K. ur. (...) i będącego równocześnie synem oskarżycielki posiłkowej J. K..

Ugodą zawartą przed tutejszym Sądem Rodzinnym z 17. 11. 2006 r. w sprawie III RC 132/06 oskarżony zobowiązał się do uiszczania na rzecz syna P. K. kwoty 400 złotych tytułem alimentów, płatną do 10-tego każdego miesiąca do rąk matki J. K..

Z kolei wyrokiem tutejszego Sądu Rodzinnego z 07. 07. 2015 r. w sprawie IIIRC 95/15 w miejsce wcześniej wymienionej kwoty zasądzone zostały alimenty na rzecz P. K. w kwocie 500 złotych, płatne do 10-tego każdego miesiąca do rąk matki J. K..

Oskarżony S. S. orzeczeniem z 21. 07. 2014 r. również wydanym przez tutejszy Sąd Rodzinny został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem P. K. .

Dowody: wyjaśnienia oskarżonego S. S. k. 72, 114-115; zeznania świadka J. K. k. 7, 115; protokół z treścią ugody w sprawie IIIRc 132/06 k. 56; odpis wyroku w sprawie IIIRC 95/15 k. 2

W czasokresie czynu zarzucanego w obecnej sprawie (czasokresach) tj. w okresie od 09. 05. 2015 r. do 20. 12. 2015 r. a następnie od 21. 01. 2016 r. do 17. 08 2017 r. (w okresie od 21. 12. 2015 r. do 22. 01. 2016 r. oskarżony przebywał w Zakładzie Karnym w N., gdzie odbywał karę pozbawienia wolności) a także w okresie od 21.06. 2018 r. do 04. 10. 2018 r. oskarżony S. S. niełożył na utrzymanie syna P. K., nie spotykał się z nim, nie wysyłał mu chociażby drobnych prezentów z okazji imienin, urodzin itp. Sytuacja taka zresztą miała miejsce dużo wcześniej (przed 09. 05. 2015 r.). Komornik sądowy przy tutejszym sądzie C. B. (1) na wniosek wierzycielki J. K. wszczął egzekucję alimentów na rzecz P. K. już w dniu 27. 11. 2006 r. i do dnia 23. 05. 2019 r. udało mu się wyegzekwować od oskarżonego łącznie kwotę 981, 91 złotych. Ten sam komornik prowadził i prowadzi egzekucję przeciwko oskarżonemu również na wniosek drugiego z wierzycieli a to Urzędu Miejskiego w G. z tytułu zaległości alimentacyjnych na rzecz Nowego Funduszu Alimentacyjnego, z którego alimenty były wypłacane J. K. na rzecz P. K. z uwagi na fakt niewykonywania obowiązków przez oskarżonego. Na dzień 05. 10. 2018 r. zaległe alimenty na rzecz Nowego Funduszu Alimentacyjnego wynosiły ponad 52 tys. złotych a na rzecz samego P. K. ponad 4 600 zł, nie licząc odsetek w obu przypadkach.

W okresie od 18. 08. 2017 r. i kolejno w każdym miesiącu do 20. 06. 2018 r. (data księgowania) oskarżony uiszczał na rzecz komornika C. B. kwoty po 600 złotych miesięcznie. Kolejne wpłaty na rzecz tegoż komornika dokonane były w maju 2019 r. w wysokości 900 złotych i 209 złotych (w tym ostatnim przypadku było to potrącenie z zasiłku chorobowego).

Dowody: wyjaśnienia oskarżonego S. S. k. 72, 114-115; zeznania świadka J. K. k. 7, 115; dokumentacja komornika C. B. k. 57-58, 106-108, 112-113

W czasokresie czynu jak wyżej małoletni P. S. zamieszkiwał z matką J. K. i z powodu nieregulowania należności alimentacyjnych przez oskarżonego narażony był na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych a zaległości alimentacyjne z tego okresu stanowiły równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych (a faktycznie znacznie więcej). J. K. w czasokresie czynu zamieszkiwała w mieszkaniu komunalnym, w którym mieszkała równocześnie jej matka, emerytka (babka P.). Pracowała ona w tutejszym szpitalu, uzyskując wynagrodzenie miesięczne w wysokości tzw. najniższej krajowej i z tego oraz alimentów wypłacanych z funduszu alimentacyjnego utrzymywała P.. Dokładała się do utrzymania mieszkania w wysokości ok. 1 tys. zł miesięcznie. P. korzystał z obiadów finansowanych przez Miasto G. (opiekę społeczną) Trudno jej było utrzymać syna. Brakowało jej środków na podstawowe potrzeby typu jedzenie, odzież, środki czystości itp. w trakcie orzekania P. miał 15 lat i uczęszczał do ósmej klasy szkoły podstawowej.

Dowody: w zasadzie wyjaśnienia oskarżonego S. S. k. 72, 114-115; zeznania świadka J. K. k. 7, 115; zaświadczenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w G. k. 15; notatka urzędowa k. 21;aktualne zaświadczenie o dochodach J. K. k. 110

W czasokresie czynu jak wyżej oskarżony S. S. podejmował prace dorywcze w tzw. budowlance. Przez część tego czasokresu pozostawał formalnie osobą bezrobotną, zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w G., przy czym kilkakrotnie był wykreślany z rejestru z powodu niezgłoszenia się w wyznaczonym terminie. Również odmawiał korzystania z ofert pracy Urzędu Pracy albowiem te - zdaniem oskarżonego - oferowały za niskie zarobki.

Zamieszkiwał on w tym czasie ze swoją konkubiną A. K. (1) w domu rodziców tejże, z którą posiada dwójkę młodszych dzieci, na utrzymanie których łoży dobrowolnie. A. K. (2) pracowała w tym czasie, otrzymując miesięczne wynagrodzenie ok. 700 złotych (jako nauczyciel kosmetyki). W utrzymaniu ich dzieci pomagali rodzice A. K. (2).

Dowody: w zasadzie wyjaśnienia oskarżonego S. S. k. 72, 114-115; zeznania świadka J. K. k. 7, 115; zeznania świadka A. K. (2) k. 116

W akcie oskarżenia S. S. zarzucono to, że w okresie od 09 maja 2015 roku do 20 grudnia 2015 r. i od 21 stycznia 2016 r. do 17 sierpnia 2017 r. oraz od 21 czerwca 2018 r. do 4 października 2018 r. w G. woj. (...) uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego wobec P. K. określonego co do wysokości ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Gorlicach w dniu 17-11-2006 r. sygn. akt III RC 132/06 i wyrokiem Sądu Rejonowego w G. (...) z dnia 7 lipca 2015 roku sygn. akt III RC 95/15, gdzie łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, czym naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych tj. o przestępstwo z art. 209 §1a kk

Oskarżony S. S. słuchany w postępowaniu przygotowawczym przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia. Wyjaśnił w szczególności, że od ok. 14 lat nie mieszka z J. K. a w czasokresie czynu nie pracował na stałe a jedynie podejmował dorywcze prace budowlane, zarabiając ok. 700 złotych miesięcznie. Pozostaje w związku konkubentem z A. K. (2), z którą ma dwoje dzieci N. i K.. Konkubina pracuje jako nauczyciel kosmetyki i zarabia ok. 1 tys. złotych. W czasokresie czynu mieszkał w domu ojca konkubiny z nią i dziećmi. Obecnie pracuje w firmie (...) i zarabia ok. 7 tys. złotych miesięcznie. Do tej pory nie regulował alimentów na syna P. ponieważ nie miał pieniędzy i nie mógł znaleźć pracy. Był zarejestrowany w Urzędzie Pracy w G. ale zazwyczaj nie korzystał z ofert pracy tego urzędu ponieważ oferowano zbyt niskie zarobki. Przed sądem oskarżony również przyznał się do zarzucanego mu czynu, przedkładając aktualny wydruk od komornika C. B. na okoliczność dokonanych mu wpłat od 2017 r., ze środków uzyskiwanych z prac dorywczych. Przyznał oskarżony, że jest pozbawiony władzy na P., z którym nie spotykał się, gdyż oskarżycielka posiłkowa nie życzy sobie tego. Przyznał jednak, że czasami widuje syna gdzieś na mieście i przekazuje mu jakieś drobne kwoty. Stwierdził, że nie wysyłał synowi żadnych prezentów. Obecnie już nie pracuje w firmie (...).

Wyjaśnieniom oskarżonego dano generalnie wiarę. Są one zgodne z zeznaniami przesłuchiwanej pokrzywdzonej J. K., konkubiny A. K. (2), czy też zgromadzoną dokumentacją, w szczególności komorniczą. Jakkolwiek oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu to jednakże w swoich wyjaśnieniach przedstawił okoliczności, które - jego zdaniem - miałyby go przynajmniej w jakiś sposób usprawiedliwić a to brak stałej pracy, możliwości jej znalezienia, posiadanie jeszcze dwójki dzieci. Tego typu twierdzeniom nie dano wiary w zasadniczej postaci albowiem zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na to, że oskarżony praktycznie nie zrobił nic aby uiszczać alimenty chociażby częściowo a bezsporne jest, że tego nie robił. Nie może usprawiedliwiać oskarżonego również to, że posiada dwójkę młodszych dzieci z A. K. (2), na utrzymanie których łożył dobrowolnie. Decydując się na kolejne dzieci powinien oskarżony zastanowić się czy będzie miał środki na ich utrzymanie. Nie bez znaczenia jest również to, że również przed początkiem czasokresu czynu oskarżony od lat nie regulował alimentów i z tego tytułu powstały duże zaległości alimentacyjne. Oskarżony zaczął uiszczać należności komornikowi od 18. 08. 2017 r. i faktem jest, że w kolejnych miesiącach uiszczał kwoty nawet nieco większe niż 500 zł. Problem jednak w tym, że oskarżony niejako zapomniał, że w sprawie występuje 2 wierzycieli alimentacyjnych a komornik prowadzi egzekucję również na rzecz Miasta G. (k. 57) z tytułu zaległości na tzw. Nowy Fundusz Alimentacyjny. Kwoty przez niego uiszczane zostały przede wszystkim zaliczane na poczet zaległości. Zresztą niezależnie od tego czasokresu, kiedy były one wpłacane (między drugim a trzecim fragmentem czasokresu czynu) oskarżyciel niejako wyłączył z czasokresu niealimentacji, interpretując to niejako na korzyść oskarżonego. Tym samym – jak wskazano wcześniej - ten okres i zresztą częściowo późniejszy po 04. 10. 2018 r. (wpłaty z maja 2019 r. k. 106) nie jest objęty aktem oskarżenia.

Oskarżony S. S. w czasokresie (w czasokresach) nie przekazywał żadnych kwot J. K. na rzecz syna a jak wynika z jej zeznań dopiero ostatnio otrzymała od komornika w maju br kwotę 500 złotych oraz kwotę 175,39 złotych (k. 106-107, 116).

Nie przekonuje argumentacja oskarżonego a już na pewno nie usprawiedliwia go jakoby miał problemy ze znalezieniem, czy też „utrzymaniem” pracy, gdyż J. K. rzekomo miała wpływać na pracodawców, co nie wydaje się z natury rzeczy logiczne ponieważ działałaby w ten sposób niejako na szkodę własnego syna. Oskarżony powinien co najmniej częściowo regulować bieżące zobowiązania alimentacyjne (kwestia zaległości na rzecz drugiego z wierzycieli ma charakter niejako odrębny) i robić to systematycznie. Kwota zasądzonych alimentów nadto jest stosunkowo niewielka do potrzeb dziecka w tym wieku). S. S. pracował w tzw. budowlance, gdzie jak powszechnie wiemy zarobki są dość dobre, jeśli tylko chce się znaleźć pracę i pracować. Oskarżony nadto był niejako wybredny w uzyskaniu pracy albowiem sam wyjaśnił, że nie przyjmował niektórych ofert urzędu pracy, bo oferowano za małe wynagrodzenie. Ponadto w czasokresie czynu oskarżony był generalnie osobą zdrową a co wynika z jego oświadczenia złożonego do protokołu przesłuchania 05. 11. 2018 r. (k. 71/2). Drobne problemy ze zdrowiem, na które powołuje się oskarżony na rozprawie a właściwie jego konkubina typu problemy z kręgosłupem, czy z przepukliną (przedłożony wypis z tzw. kartoteki k. 109) nie są okolicznościami, które mogłyby w sposób istotny usprawiedliwić oskarżonego.

Sąd dał w całości wiarę zeznaniom pokrzywdzonej J. K.. Zeznała ona w szczególności z jakich środków utrzymywała syna w czasokresie czynu i stwierdziła, że oskarżony oprócz nieregulowania alimentów w ogóle nie przysyłał chociażby drobnych prezentów i nie pomagał przez to w utrzymaniu ich przeciw wspólnego syna. Przyznała również, że nie chce aby oskarżony spotykał się bezpośrednio z synem a to z uwagi na pozbawienie władzy rodzicielskiej. Zeznała, iż kwietniu br oskarżony przekazał synowi 50 złotych, gdy spotkał go przypadkowo. Z jej zeznań wynika w szczególności, że P. był narażony na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, biorąc pod uwagę niskie jej zarobki i niewielkie łącznie dochody.

Za wiarygodne uznano generalnie zeznania A. K. (2) co do faktu posiadania wspólnych dzieci, łożenia na ich utrzymanie i niełożenia oskarżonego na syna P.. Również ona starała się usprawiedliwiać zachowanie oskarżonego i w tym zakresie nie podzielono jej zapatrywań jakoby oskarżony nie mógł łożyć na utrzymanie P., gdyż finansował utrzymanie ich wspólnych dzieci.

Reasumując, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dał pełne podstawy do przyjęcia, że oskarżony swoim postępowaniem zrealizował znamiona z art. 209 §1a kk. Uchylił się on bowiem od wykonywania obowiązku alimentacyjnego albowiem miał obiektywne możliwości jego realizacji (co najmniej częściowo), jego obowiązek wynikał z ugody a później z wyroku sądowego a łączna wysokość zaległości stanowiła równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych. Nadto pokrzywdzony był narażony na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Wymierzając oskarżonemu karę jako okoliczność obciążającą uwzględniono fakt uprzedniej wielokrotnej karalności oskarżonego za różne przestępstwa, w tym głównie przeciwko mieniu ale także podobnego rodzaju z art. 209 §1 kk w poprzednim brzmieniu. Ponadto obecnego czynu oskarżony dopuścił się w okresach prób z kilku wyroków, gdzie orzeczone były kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania (k. 105).

Mimo tego uznano, iż na obecnym etapie nie ma jeszcze konieczności orzeczenia w stosunku do oskarżonego kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, gdyż z mocy ustawy kara taka nie mogłaby być zawieszona. W tym zakresie wzięto pod uwagę, że mimo okoliczności obciążających oskarżony przez dość długi okres wpłacał dość duże środki komornikowi, choć te były zaliczane na poczet zaległości wobec Urzędu Miasta G.. Tym samym istnieją podstawy do wniosku, że oskarżony zrozumie naganność swego postępowania i będzie regulował swoje zobowiązania, przy czym aby nie narazić się na podobną sprawę powinien przede wszystkim regulować zobowiązania bieżące.

Uznano, iż kara ograniczenia wolności w wymiarze 1 roku i 3 miesięcy z obowiązkiem pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin miesięcznie jest aktualnie (przy równoczesnym nałożeniu obowiązku regulowania bieżących alimentów) najbardziej odpowiednią karą, która winna odnieść stosowny skutek. Z uwagi na ilość godzin do odpracowania miesięcznie (nie jest to ilość maksymalna) jest ona odpowiednio dotkliwa a jednocześnie nie ogranicza istotnie oskarżonego w możliwości wykonywania innych prac, dla potrzeb utrzymania siebie i pozostałych dzieci.

Zabezpiecza ona równocześnie niejako interesy małoletniego ponieważ niewykonywanie prac, czy też nierealizowanie bieżącego obowiązku alimentacyjnego może być w świetle kkw podstawą orzeczenia zastępczej kary pozbawienia wolności.

Zdaniem sądu orzeczona kara jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego i zakresu jego winy.

Z uwagi na trudną sytuację finansową zwolniono oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania.